

Adresseliste for Skamstrup Møllelaugs bestyrelse

Formand: John Christensen, Grydebjergvej 9, Skamstrup
4440 Mørkøv, Tel. 59 27 53 29

Næstformand: Hanne Bach, Nørreskovvej 1
4440 Mørkøv, Tel. 59 27 53 07

Kasserer: Ruth Christensen, Grydebjergvej 9, Skamstrup
4440 Mørkøv, Tel. 59 27 53 29

Sekretær: Gitte Husballe, Skamstrupvej 30, Skamstrup
4440 Mørkøv, Tel. 59 27 53 91

**Øvrige Med-
lemmer:** Bent Larsen, Lindholtvej 9, Lindholt
4440 Mørkøv, Tel. 59 27 54 27
Henry Bisgaard, Svalevej 2,
4440 Mørkøv, Tel. 59 27 57 86
Poul Pedersen, Teglværksvej 23,
4450 Jyderup, Tel. 59 27 71 78

"Vingesuset" udgives af Skamstrup Møllelaug.

Redaktør: Ruth Christensen

Støt istandsættelsen og bevarelsen af Skamstrup Mølle.
Gør brug af møllelaugets postgirokonto

087 2415

Vi siger tak til alle, som støtter projektet. Det være sig bidragydere, møllevenner, medlemmer, sponsorer, annoncører- kort sagt alle, som med en hjælpende hånd, med positive tilkendegivelser eller økonomisk er med til at bevare Skamstrup Mølle.

Nr. 2 Oktober 1998
7. årgang

Vingesuset

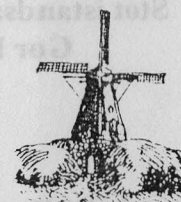
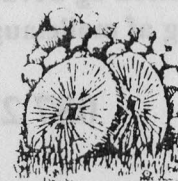
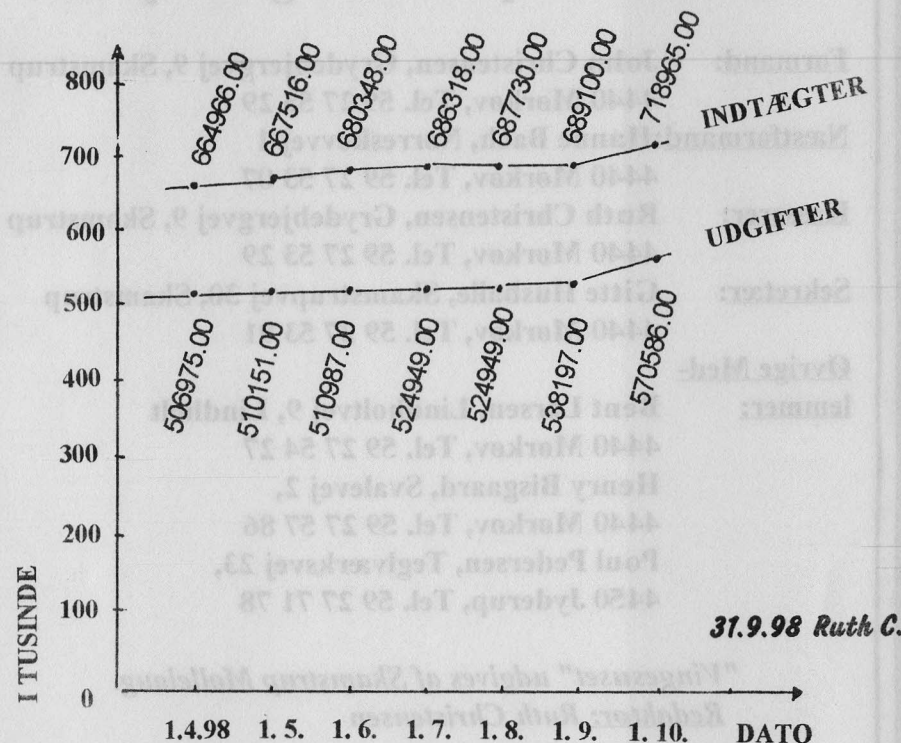
Udgivet af: Skamstrup Møllelaug

HATTEN PASSEDE - OG HVAD SÅ?

De festlige hattedage er forbi (læs i dagbogen!) og de gav os i bestyrelsen ny energi og nyt mod på fremtiden. Energien og modet skulle gerne udmynte sig i nye opgaver og resultater, og noget er allerede på vej: Som omtalt andetsteds i bladet er vingetræet nået til "Saltoftevænge". Den indgåede aftale mellem os, "Saltoftevænge" og Tornved Kommune går ud på at mølleprojektet fortsætter som hidtil indtil den 31.12.98. Da stopper kommunen sit engagement på "Saltoftevænge" – men mølleværkstedet fortsat under ledelse af Ole Schneekloth – fortsætter arbejdet til møllevingerne er færdige, efter planen den 1.2.99. Det kommer os til at koste kr. 15000.00 et fast beløb uanset færdiggørelsestidspunktet. Selv sørger vi for maling af vinger, opsætning og indkøb af sejl, når tid er. I møllen arbejdes videre med opsætning af en melkværn m.m. Desuden er der planer – stadigvæk på tegnebrættet – om opførelse af en kombineret toilet-/ redskabs- og samlingsbygning på nordsiden (ved bunden af møllebakken set fra kirkesiden). Det har vi behov for – også for at kunne få den midlertidige barak fjernet. Den pynter ikke! Barakken har vi fået forærende af "Saltoftevænge" og forestiller os materialerne fra den genbrugt til den nye bygning. Men: først skal planerne godkendes af bestyrelsen, kommunen og amtet, På kortere sigt " går vi til den" igen med andespil og julemarked (se annoncer andetsteds i bladet). Vi skal nemlig fortsat samle penge sammen til mange ting, og kassebeholdningen er blevet noget reduceret i.f.m. færdiggørelsen af hatten, transport m.m.

INDTÆGTER OG UDGIFTER I PERIODEN 1.4. 98- 1.10.98

Støt istandsættelsen og bevarelsen af Skamstrup Mølle.

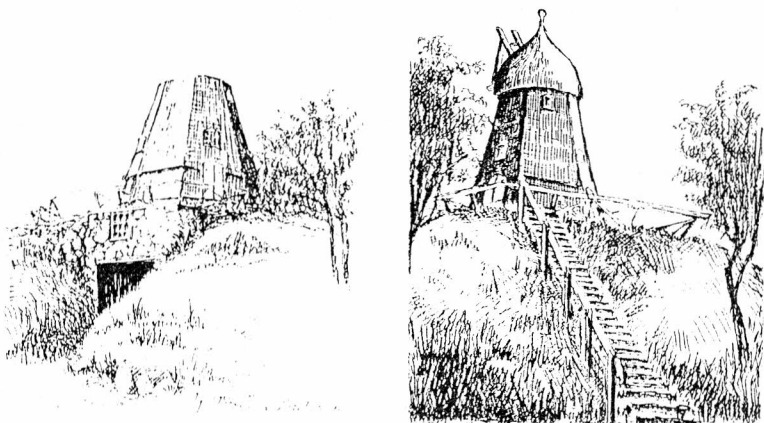
Gør brug af møllelaugets postgirokonto

087 2415

"VINGESUSET X-TRA"

I forbindelse med festen omkring møllehattens påsætning udgav vi et "ekstra-vingesus" indeholdende historiske oplysninger om møllens historie, begivenheder og mærkedage i møllelaugets 6-årige historie og et bud på fremtidsplanerne. De af vore medlemmer, som endnu ikke har fået bladet, kan rekvirere det pr. telefon hos formanden: Tel. 59 27 53 29

**EN STOR TAK TIL ALLE SPONSORER OG
HJÆLPERE VED BÅDE "HATTEDAGENE",
ANDESPIL OG JULEMARKEDER!**

VENLIG HILSEN FRA BESTYRELSEN!

Jeg vil derfor gerne bringe en stærk opfordring om fortsat økonomisk støtte til møllelauget. Til de, som endnu ikke har betalt kontingent for 98/99, og i særlig grad til de skamstruppere, som aldrig har været medlemmer, men som nu også kan nyde det smukke syn af møllen – og tage gratis bestik af vindforholdene hver eneste morgen! På med vanten – og op med slanterne – det koster kun 100 kroner årligt at være med i vores forening. Dette blad husstandsomdeles i Skamstrup med girokort vedlagt – hvorfor ikke gøre brug af det lige nu?! Med ønsket om en god vind til os alle – og fortsat god opbakning omkring vore arrangementer: Endnu engang tak for al hjælp og medleven i hattedagene og på gensyn til kommende arrangementer og opgaver.

John

Hvem husker dette hus?

Således spurgte vi i sidste "Vingesus" – og der var flere, som huskede! Bl.a. Einar Larsen, Knabstrup, Bent Larsen, bestyrelsen og møllemedlem Gudrun Risegaard, Fårevejle. Sidstnævnte fortæller, at huset lå på Skamstrupvej (nuværende nr. 23) og var hendes fars, møllebygger Max Christensens fødehjem. Det var en stor familie, 7 brødre i alt, hvoraf alle udvandrede til USA og ernærede sig som bl.a. malermestre, savværksarbejdere og tømrere. Huset brændte – i flg. Gudrun Risegaard – for 30 år siden. Redaktøren siger tak for oplysningerne!

Mølledagbogen fortæller:

SÅ FIK VI MØLLEHATTEN PÅ! Ja, det var det jeg håbede at kunne skrive til indledning i denne beskrivelse af aktiviteterne i det forgangne ½ år. Og ingen kan fortænke mig i at begynde netop dér, skønt det fandt sted sent i perioden. I går (d.1.10.) fik vi 50 min. video af Bertel Lindholm-Andersen, sammensat af begivenhederne den 4./5. september. Hen foran videoen med det samme! Og de gode minder fra de dage blev bekræftet: Spændende, nervepirrende, sjovt, festligt – jo, det var sandt: Hatten passede og vi fik nogle utrolig gode oplevelser og dage på alle måder. Tak til alle, som gjorde det muligt, og til alle, som levede med og ønskede tillykke!

Men nu tilbage til APRIL, hvor denne dagbog starter: Vi indleder forårssæsonen med arbejdsdag den 25. Får en god snak om kommende opgaver og går i gang. Kratrydning, oprydning, etablering af lemme i møllen. Arbejdet fortsættes den 16. MAJ. I samme måned er det tid for ordinær generalforsamling. 25 deltager den 28. maj, hvor dagsordenspunkterne hurtigt er klareret, med godkendelse af beretning og regnskab. Vi siger farvel til Hanne Storgaard Andersen i bestyrelsen og velkommen igen til Hanne Bach. Ellers genvalg over hele linien! Efter generalforsamlingen holder Helge Christiansen, Slagelse, et udmærket lysbilledforedrag om møller i Vestsjælland i gamle dage.

JUNI: Arbejdsdag igen den 6. Herlig dag med gode resultater af de 8, der mødte op. Vinduer males, sten bides,

VI EFTERLYSER...

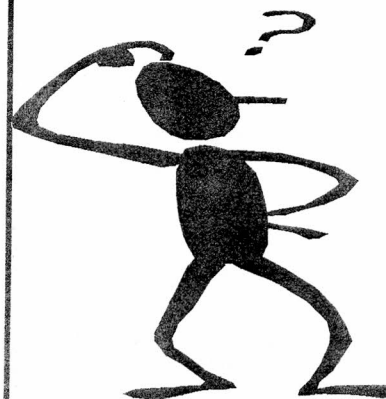
Har du lyst til at fremstille nogle juleting, bagværk eller andet til vores julemarkeder i Skamstrup Mølle, så kom til vores planlægningsmøde den 4. november kl. 19.30 i præstegården eller kontakt en fra bestyrelsen. Vi efterlyser nye ideer og hjælpere!!! De venligste hilsener fra bestyrelsen.
Kontaktperson: Ruth Christensen—Tel. 59 27 53 29

HUSK ARBEJDS DAGENE:

LØRDAG DEN 24. 10. 98

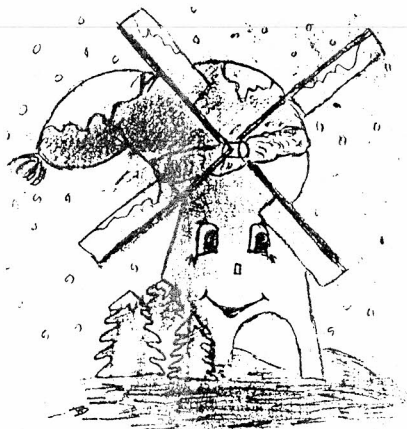
21.11.98

12.12.98

**ALLE DAGENE KL. 9.00 VED
SKURVOGNEN HVOR VI
STARTER MED MORGENKAFFE!**

**TRADITIONER SKAL HOLDES I HÆVD
DERFOR HOLDES IGEN I ÅR:**

JULEMARKEDER I MØLLEN

SØNDAG DEN 13.DEC. 98

KL. 11.00-16.00

LØRDAG DEN 19.DEC. 98

KL. 10.00-15.00

**Her sælger vi Skamstrups bedste juletræer,
juledekorationer, div. julepynt og meget
andet godt!**

I møllens jule-café sælges gløgg og æbleskiver.

græsslåning, kalkning mm. Bestyrelsen holder møde den 8. Vi konstituerer os "som vi plejer" – dog med Hanne Bach som ny næstformand. Samtidig begynder vi forberedelserne til hattedagene i september. Vi nedsætter et udvalg, Ruth, Gitte, Hanne og John, som i de følgende måneder arbejder flittigt på at alt skal lykkes: rejsegilde, festdag på møllebakken og festaften i forsamlingshuset. Torsdag den 11. tager vi på udflugt til "Saltoftevænge". Interessen er stor, ca. 20 møllemedlemmer er med for at få et indtryk af møllehatten og arbejdet med den. Ole Schneekloth "tegner og fortæller" på udmærket vis. Månedens sidste arrangement er åbent hus i anledning af landsmølledagen. Ca. 12 gæster kigger forbi hos værterne i møllen: Poul P. og Henry B.

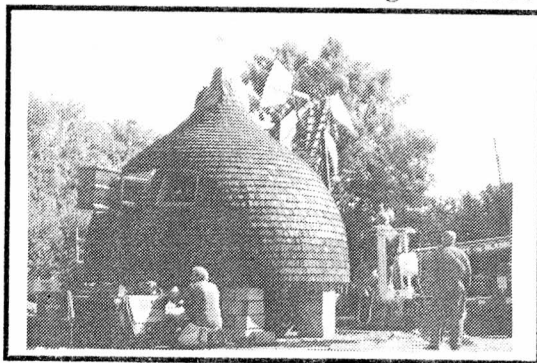
JULI: Nej, vi holder ikke sommerferie! Vi holder arbejdsdag. Møllekroppen behandles med algefjerner forud for ny tjæring senere på sommeren. Desuden almindelig vedligeholdelse. Festudvalget fortsætter forberedelserne og en glædelig nyhed kommer: Brandslukningsudstyr til en værdi af ca. kr. 10000.00 foræres af firmaet "Dujardin"! En herlig og vigtig gave! Vi når AUGUST og den måneds opgaver kunne fylde en hel dagbog alene! Meget skal "falde i hak" til én bestemt dato: Torsdag den 3.9. kl. 24.00. Da kører transporten med møllehatten fra "Saltoftevænge". Og det bliver hektisk! Lad mig nævne i flæng blandt de mange ting, der skete: "Møllebanden" knokler: maling af møllen, vinduer, døre, sokkel. Egetræsrem og tandkrans lægges på, oprydning, etablering af flagstang m.m. Invitationer skrives og sendes ud, trådene holdes sammen omkring de mange parter,

som er involverede i transport, arbejde og festligheder. På "Saltoftævænge" arbejdes på højtryk. Møllehatten kommer udenfor og 5000 spåner skal sættes på, ligesom krøjeværk m.m. skal installeres. Alt sammen på 3 uger.

"Møllebanden" er på stikkerne i "tide og utide" på møllen og på "Saltoftævænge": Møllehatten skal males, kan vi komme til nu? Nej – nej – nej!

Torsdag den 3. 9. 98

Ka' vi male nu? Vi venter nervøst på færdiggørelsen af møllehatten!

Endelig torsdag aften den 3.9. kan vi komme til. 2 timer senere er vi færdige og hatten drypper bogstavelig talt endnu, da Joh. Rasmussens store lastbil dukker op sammen med mandskab og liftvogne fra NVE kl. 0.00 natten til fredag. Vi kører!

FREDAG DEN 4. SEPTEMBER: Kl. er 03.30! Der er larm i landsbyen! Transporten ankommer. Ud af sengen efter et par timers søvn – jo, den holder der! Kl. 8.00 er landsbyen på mærkerne. Transporten kører op ad møllebakken, radio og TV og mange nysgerrige er på plads. Stemningen er intens og forventningsfuld. Og så endelig: Efter mere end 2 års arbejde, venten og forventning slipper møllehatten sit

VINTEREMMER

MIRAKELHVEDE

hvedetyper, i samarbejde med Statens Planteavlsvforsøg, så jeg håber snart at kunne bage nogle små brød af de mange spændende gamle variationer. Og med den viden er i dag om økologisk jordbrug, vil der også kunne opnås pænt udbytte på de gamle kornarter. Men almindelige hvedemelspriser bliver det aldrig.

Vi fører i øjeblikket i Bageriet Aurion tre gamle kornarter, som vi har i pæne mængder. Det er spelt, emmer og polsk hvede. Alle tre typer er dyrket i Danmark, men vi har fra starten fået såsæd af spelt fra Tyskland og emmer og polsk hvede fra USA. Det har derefter været muligt at dyrke større arealer, sådan at vi kunne få nok til at bage og sælge af.

Spelten har en meget fin bageevne, bedre en almindelig hvede. Emmeren har et meget højt proteinindhold og en udmærket smag, som er helt anderledes end andre kornarter. Den polske hvede kommer ikke fra Polen, men fra middelhavslandene. Den har kæmpestore kerner, der er mere en dobbelt så store som almindelig hvede. Disse kerner smager utrolig godt kogte i brød, og melet egner sig godt til brødbagning. Man får et meget lyst brød, selv om hele kernen er formalet med.

Dette er ganske lidt om det, vi i de næste år vil arbejde med. Resultatet vil siden blive udgivet i et hæfte med opskrifter og beskrivelser af de gamle kornarter i takt med at vi får erfaringer med at bruge dem. Vi har i øjeblikket nogle små brochurer om de gamle kornarter som kan rekvireres uden beregning, hvis man henvender sig til Bageriet Aurion pr. brev, fax eller tlf. 98963444."

Bagebogen kan købes i Helsekostforretninger, bl.a. I Borgergården i Holbæk, som også fører de nye kornarter. Vi vil rekvirere de omtalte brochurer, så de kan ses til Julemarkedet. Jeg (Gitte) har prøvet at bage med spelt. Det giver nogle rigtig dejlige brød, med knasende sprød skorpe når de er nybagte.

Gitte H.

POLSK
HVEDE

Fortidens korn til fremtidens brød

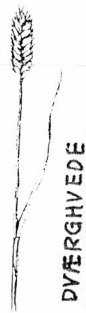
Godt brød af rene råvarer er næsten blevet et folkekrav. En af de første herhjemme, der startede med at lave gedigent brød, var Jørn Ussing Larsen i Bageriet Aurion i Hjørring. (Har været i Meyer's køkken). Han skriver i "Aurions bagebog", om formaling af korn, den videre behandling, gamle bage- og hævmetoder, og gamle kornarter. Her refereres afsnittet om gamle kornsorter.

"Fortidens korn til fremtidens brød.

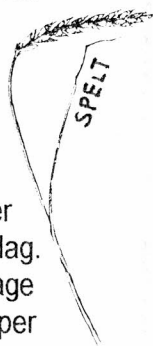
Siden 1992 er vi begyndt at arbejde med gamle kornarter som spelt, emmer og polsk hvede. Disse kornarter smager anderledes, og de har en anden næringsstofsammensætning, men også andre bageegenskaber end hveden, som de er i familie med.

De gamle kornarter har åbnet op for nogle helt nye og utroligt spændende perspektiver. Egentlig ved man meget lidt om disse gamle kornarter og deres egenskaber, idet de har været uden interesse på grund af deres lave udbytte ved dyrkningen. Men de er egentlig hele fundamentet til den menneskelige udvikling frem til i dag. Nogle af kornarterne, som vi bruger i dag, kan spores 9.000 år tilbage i tiden og er bl.a. fundet i gravkamre i pyramiderne. Disse gamle typer er stadig bevaret, idet de har overlevet på afsides beliggende steder, hvor civilisationen ikke vandt frem, og nye arter udkonkurrerede de gamle. Nogle steder holdt man fast ved de gamle arter, selv om man havde mulighed for at bruge de nye. Vi skal ikke længere væk en til Gotland i Sverige, hvor man mener, at emmer og enkorn har været dyrket ubrugt lige siden yngre bronzealder og indtil først i 1960'erne.

I øjeblikket er der nogle af de gamle kornarter, som jeg faktisk ikke ved, om der overhovedet kan laves brød af, og hvordan de smager. Når jeg bare har en lille håndfuld kerner af sådan en art, kan jeg ikke nænne at spise dem. Men der foregår i øjeblikket en opformering af flere forskellige af de gamle kornarter, hovedsagelig gamle

DVÆRGHVEDE

SPELT

EN KORN

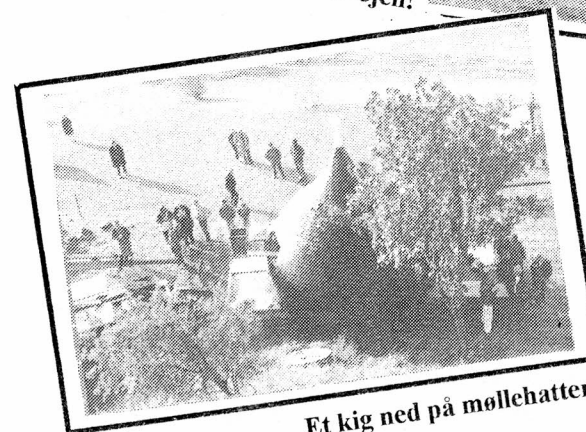
Fredag den 4. 9. 98

Sidste billede af møllen uden hat!

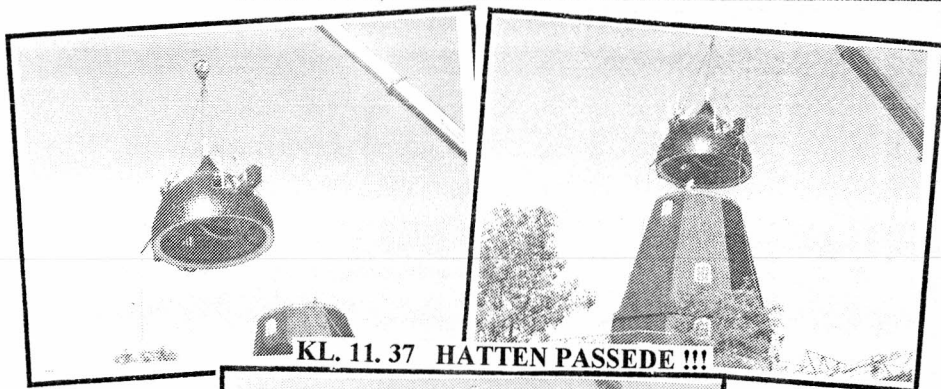

Transporten på vej op ad møllevejen!

Et kig ned på møllehatten fra møllens top!

tag på jorden. En kæmpekran fra firmaet Anton Petersen i Slagelse løfter de 7,1 tons, som var det en knappenål – og vups: kl. 11.37 er hatten på plads! Den passer! Tillykke Ole – tillykke møllelaug!

Og så rejsegilde, forberedelse til lørdagens festdag, gris på grill, så landsbyen dufter, frikadeller på pande i forsamlingshuset – og hjem og se TV-ØST: Hold da op, hvor er det flot!

Lørdag den 5.9.: Kl. 9 er vi i gang. Sidste forberedelser inden flaghejsning kl. 11.00. Festdagen er begyndt. Og slag i slag går det, folk strømmer til, musik, gymnastik, folkedans, hestevogn, ponyridning og meget mere. Der er gang i den frem til kl.16. Hurtig oprydning – afsted til forsamlingshuset, som summer af glade og forventningsfulde "hattebærere"- 100 i alt! Og det bliver festligt – hele aftenen og det halve af natten med!

"Blæsten kan man ikke få at se!
Det der ikke no'et at gøre ve!
Men når møllen rigtig svinger
Rundt med sine store vinger
Så det let at gætte!

ANDESPIL

Kom til et rigtigt gammeldags
hyggeligt spil

Hvor? I Skamstrup forsamlingshus
Hvornår? Fredag, den 30.oktober 98
kl. 19.30
Hvorfor? For at vinde byens bedste 20
ænder og samtidig støtte den
fortsatte restaurering af
Skamstrup Mølle

Kom og vær med! Vi skal gerne blive
100 spilleglade deltagere.

De bedste møllehilsener fra bestyrelsen!

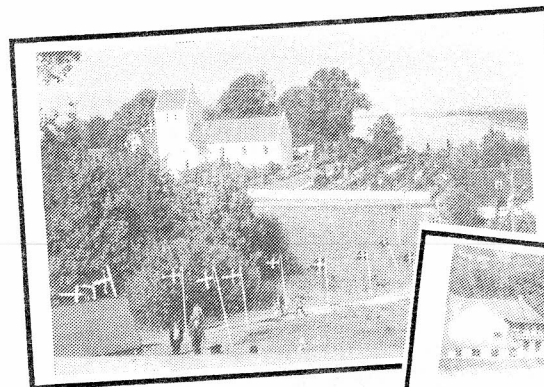
Der kan købes øl, vand, kaffe, kage,
amerikansk lotteri!

ONSDAG DEN 12. AUGUST 1998

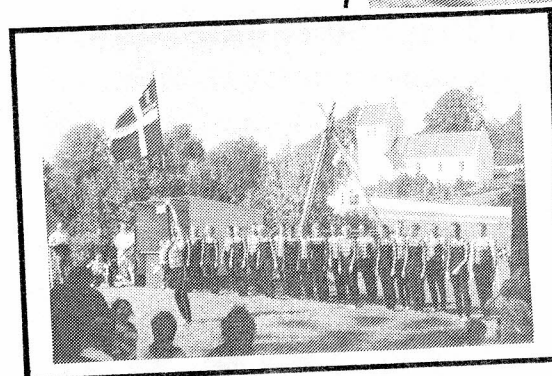
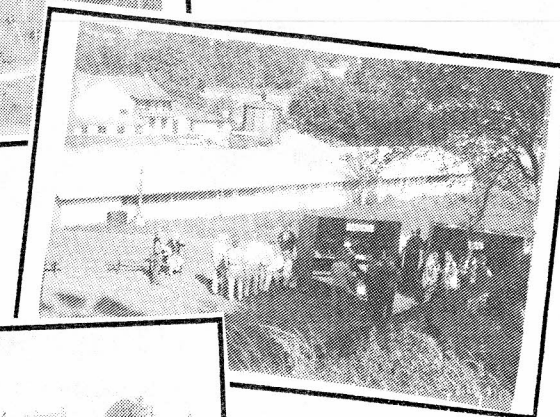
Kl. 21.00 begyndte det at tordne og lyne. Det havde været lunt et par dage, men fugtig efter megen regn. Ved 22.00 tiden begyndte det at lyne kraftigt. På volden møllen står på, lige ved siden af møllehuset, står to træer; i et af disse træer slog et lyn ned i. Dette kan ses – for barken er skrællet af!

Poul Pedersen

Uha, uha ! Vi fik os en forskrækkelse få uger før påsætningen af møllehatten! Vi havde netop bestyrelsesmøde samme aften – og måtte afbryde a.h.t. børn, hunde m.m. derhjemme. Sikke et vejr. Men heldigvis slap vi for ulykken – dog må vi tage vore forholdsregler. Det er sket før, at møller er brændt ned p.g.a. lynnedslag!

Indtryk af den festlige og folkelige mølledag!

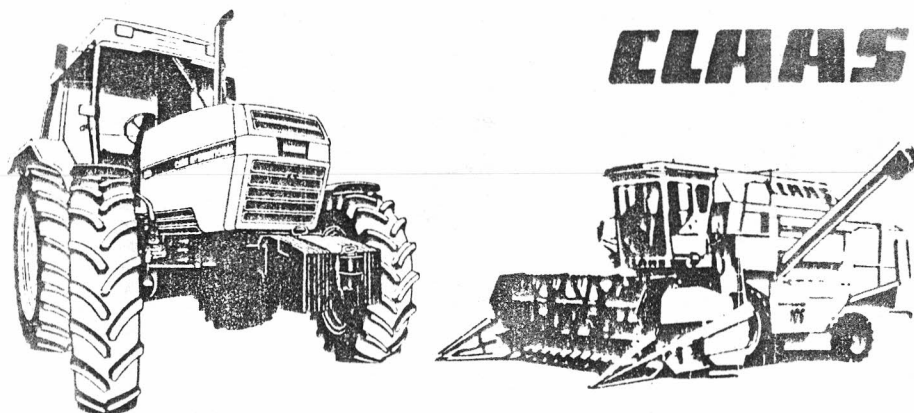

Og så burde jeg slutte her. Men: måneden er endnu lang og vi hviler kun kort på laurbærrene! Krøjeværket skal sættes i gang, så ulykker med den nye hat undgås. Det bliver det. Arbejdsdag igen den 26. Ved hjælp fra firmaet "Jan Slott" får vi fjernet møgbunken ved det gamle vandværk. Vi påbegynder opsætningen af en kværn m.m. Bestyrelsen holder møde, planlægger andespil og har helt nye planer for fremtiden....! Sidste nyt: Vingetræet er kommet til "Saltoftevænge" – aftalen mellem Møllelauget, "Saltoftevænge" og Tornved Kommune er på plads, og det betyder nye møllevinger til februar!

John C.

case

CLAAS

MØRKØV MASKINFORRETNING

J. V. Larsen Tlf. 59 27 50 16

JAN SLOT

Bennebovej 7, 4440 Mørkøv

Tlf. 59 27 40 05

- ★ Entreprenør
- ★ Aut. Kloakmester
- ★ Jord - Beton - Kloak

Kør dansk

DK-Benzin Mørkøv
Tove og Finn Damsgård
Hovedgaden 2
4440 Mørkøv

B R Ø D

F R A

L A N D B A G E R E N

Skamstrup

BRØD
4440 MØRKØV

S K A M S T R U P V E J 3 5

T L F . 59 27 53 66

STATOIL Servicenter

LIZZI og CARL JØRGEN SØRENSEN
Holbækvej 239
4440 Mørkøv
Tlf. 59 27 53 56 Bil: 30 53 34 56

BENZIN · DIESEL · AUTOGAS · VASKEHAL
KIOSKVARER · BILTILBEHØR
FLASKEGAS · PETROLEUM · AUTOREPARATION

ALKØB

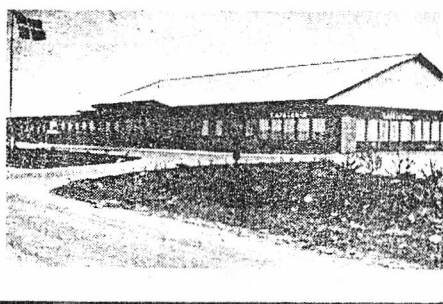
Mørkøv
Tlf. 59 27 51 62

Alt i spil -
det er lige os

MØRKØV-HALLEN

Skamstrupvej 5 · 4440 Mørkøv

Telf. 59 27 55 12

Vi har ALT i STEMPLER

- ★ Tipsstempler
- ★ Alpo
Selvfarvende stempler
- ★ Plasticstempler

Kom ind og få en
stempelsnak...

Mørkøv Offset- og Bogtrykkeri

Jernbanevej 12, Mørkøv
TELEFON 59 27 52 00

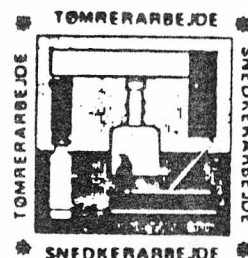
Super Brugsen

Mørkøv: Ringstedvej 7

Frisk med det hele – også med prisen

Frede Vind tømrer- og snedkermester ApS

59 27 56 32

Nybygning - Ombygning
Tilbygning - Isolering
Glarmesterarb. - Gulvbelægning

Alt i bygnings-snedkerarb.
Døre og vinduer
i og uden for standard mål.

Bygge-Centret

Jyderup

Tømmerhandel a/s

Drivsåtvej 4 · 4450 Jyderup · Tlf. 59 27 61 50

Mørkøv Murerforretning ApS

anbefaler sig med alt murer,
støbe- og kloakarbejde.

Kloak og beton:

AUT. KLOAKMESTER:

Vagn Rasmussen · Telefon 59 27 54 74

Murerarbejde:

Per og Walther Jensen

59 27 41 19 - 59 27 57 63

Forretningstlf. 53 47 52 58, bedst mell. 7.00-9.00.

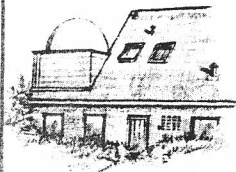

BATEC solvarme

• EN INVESTERING DER VARMER!

**FÅ OP TIL
10.000 KR.**
i tilskud til dit nye
SOLVARMEANLÆG

VVS . Mørkøv

Carl Madsen

v/Poul E. Madsen
Telefon 59 27 50 64

ØSTIFTERNE FORSIKRING

Assurandør

Stig Arnholt

Jydbækvej 2 · 4450 Jyderup
Tlf. 59276507

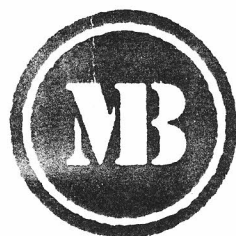
Åbent:

Tors.-fre.-lør.-søn.-man. kl. 11-17

Lukket: Tirsdag og onsdag

Café - Kunsthåndværk - Galleri

Tlf. 59 27 59 28 - 4440 Mørkøv

**MØRKØV
BOLIGNYT**

Skamstrupvej 1 . 4440 Mørkøv

*Frederiksen's
Malerfirma*

Lindholtvej 10, Skamstrup
4440 Mørkøv

Telefon 59 27 42 51

Mobil 40 51 39 46

Christian's Kran - Maskinhandel & Udlejning

Entreprenør & Udlejning

Gravemaskine på hjul grave og planerskovl 600L

Rendegraver 4X4 med pallegafler

Minnigravemaskine med div. skovle hydraulikhammer
og jordbor 15-30 cm.

Bobcat 443 med skovl murstengafler

pladevibratorer 30-300 kg

Jordstamper Wacker

Jordraket underpresning under vej

Diamantboring 10-300 mm

Solvej 65 4440 Mørkøv

Tlf & Fax 59275488 Mobil 30458888

AGGERSVOLD SAVVÆRK

TELF. 59 27 60 63 - BILTELF. 30 53 82 63

Tømmer - Brædder - Lægter
Pæle - Flækkede rafter - Kragetræer
Svinehusbrædder i lærk og løvtræ
Planker i løv- og nåletræ

- Brændesalg direkte fra skov -
TILBUD GIVES!

ÅBNINGSTIDER:

Mandag-torsdag kl. 7.00-15.30

Fredag kl. 7.00-15.00

- eller efter aftale

SKOVløBER Thorkild Wisbech træffes mand.-fred.
kl. 7.00-7.30 - 12.00-13.00 - 16.00-16.30 på tlf. 59 27 60 63

-tænk lokalt
når du handler

MINI-MARKED

din butik i Skamstrup

ÅBNINGSTIDER:

Hverdage: 7-17.30

Lørdage : 7-12.00

Tlf. : 59 27 53 15

SUZUKI

Holbækvej 206

4440 Mørkøv

Telefon 59 27 59 00

Her kan du bruge

